

**NORGES
DØVEFORBUND**

ÅRSMELDING 2019

NORGES DØVEFORBUND

INNHALDSFORTEGNELSE

Leder har ordet	03
Forbundsstyret	04
Arbeidsutvalget	05
Utvalg og komiteer	06
Representasjoner	10
Dette skjedde i 2019	11
Internasjonalt arbeid	12
Interessepolitiske saker	13
Landsmøtet 2019	18
Medlemsoversikt	20
Kulturarbeid	23
Tegnspråktolket teater	27
Prosjekter	28
Media og kommunikasjon	30
Norges Døveforbunds Ungdom	31
Sluttord	35

LEDER HAR ORDET

– Niels Kristensen, forbundsleder –

Våren 2019 ble jeg spurt om jeg ønsket å overta lederrollen i Norges Døveforbund. Det var virkelig en stor ære at mange ønsket å ha meg som leder. De tidligere lederne var tre flotte kvinner, og Klement A. Våge var siste mannlige leder i år 2000. På landsmøtet i Trondheim hadde vi valg av ny forbundsleder og styremedlemmer søndag 2. juni. Midt på ettermiddagen ble det offentliggjort at jeg var blitt valgt til forbundsleder med stort stemmeflertall. Jeg var straks klar til å overta roret.

Dette medfører et stort ansvar for meg, sammen med både nye og gamle styremedlemmer, i 3 år framover. Allerede siste helgen i august hadde vi vårt første styremøte. Jeg er fornøyd med styret som ble valgt, med ny generalsekretær – Petter Noddeland – og nye engasjerte ansatte i administrasjonen. Sammen er vi et godt team.

Vi har mye fokus på økonomi. Norges Døveforbund mottok nesten en million kroner mindre i tilskudd fra det offentlige for dette året. Vi jobber hardt med årets budsjett. Vi håper inderlig at vi får mer i tilskudd neste år.

«Hele mennesket» – Norges Døveforbund ser hele mennesket – ikke bare hørselen.

Norges Døveforbund bidrar til økt kunnskap om døve/hørselshemmede og tegnspråk, og at døve/hørselshemmede og tegnspråk er en del av det språklige og kulturelle mangfoldsbegrepet.

Vi ønsker å sende flere brukerrepresentanter til institusjoner og organisasjoner som er relevante for døve/hørselshemmede og tegnspråk. Vi i styret ønsker å styrke samarbeidet med våre kjære døveforeninger rundt om i landet, med forskjellige tilbud.

Norges Døveforbund bistår lokallagene med å fremme og styrke deres lokalmiljø for døve/hørselshemmede, herunder at de kan holde tegnspråkkurs.

Vi skal fortsette å jobbe for bedre tilrettelegging for døve i samfunnet. Alle bør få tilgang til de ulike informasjonsarenaer som fins, samt at vi må fokusere sterkt på språk, menneskerettigheter og

mye mer. Det er lett å bestille pizza via en app på fjelltur, til og med på toppen av fjellet. Da burde vi også få mulighet til å bestille og kommunisere via en app, for eksempel ved nødhjelp eller døgnåpen bildetolkning.

NAV tolketjenesten HoT snudde «ryggen» til oss etter sommeren, uten at vi ble informert i forkant. Et par tusen døve/hørselshemmede får ikke dekket tegnspråktolk utenom deres kontortid kl. 08.00 – 16.00. Døve/hørselshemmede barn får ikke tolk til fritidsaktiviteter og mange døve/hørselshemmede foreldre får ikke tegnspråktolk til foreldremøter på skolen eller for eksempel konfirmasjon. Det ble ikke innvilget tegnspråktolker til arrangementer i forbindelse med kommunevalget.

Døveforeninger får heller ikke tegnspråktolk til arrangementer som temakveld for medlemmer med hørende forelesere. 20–50 medlemmer fra hver forening går glipp av samfunnskunnskap. Vi er skuffet over HoT.

Med språkloven som er foreslått blir tegnspråk fullstendig likeverdig med andre språk, som for eksempel bokmål, nynorsk, samisk og kvensk. Etter å ha ventet i 10 år, er dette gode nyheter. Norges Døveforbund sendte høringsuttalelse i november. Jeg vil med dette takke de ansatte for deres arbeid.

Vi takker også alle tillitsvalgte og andre samarbeidspartnere for godt samarbeid i året 2019. Jeg vil også si takk til Innlandet Døveforening for flott innsats i forbindelse med Døves kulturdager på Brumunddal i september.

Forbundsstyret

2016 – 2019 og 2019 – 2022

Forbundsstyret 2016 – 31. mai 2019

- Hedvig Sinnes (**leder**)
- Camilla Høiberg (**nestleder**)
- Per Gunnar Johnsen
- Tove Glomset
- Nina Hauge
- Bjørn Stensvoll
- Maren Sørhaug
- Elisabeth F. Holte (**ansattes representant**)
- Marius Forsberg (**ungdomsrepresentant**) *
- Petter Noddeland (**sekretær**) **

Vara:

1. Ole Morten Roland
2. Harald Oppigård
3. Bjarte Bø-Sande

Vara for ungdomsrepresentant: Ingen *

Vara for ansattes representant: Bibbi Hagerupsen

* Det var en del utskiftninger og det vises til tidligere årsmeldinger for å få oversikt over ungdomsrepresentanter fra 2016-2018. Men denne årsmeldingen viser til at Marius Forsberg var ungdomsrepresentant fra 1.januar 2019 til 31.mai 2019, ingen var vara.

** Bjørn A. Kristiansen var sekretær til mai 2018.

Forbundsstyret 2. juni 2019 – 2022

- Niels Kristensen (**leder**)
- Camilla Høiberg (**nestleder**)
- Per Gunnar Johnsen
- Jannicke B. Kvitvær
- Hedvig Sinnes
- Erik Lundqvist
- Tove Glomset
- Elisabeth F. Holte (**ansattes representant**)
- Katie K. Moriggi (**ungdomsrepresentant**)
- Petter Noddeland (**sekretær**)

Vara:

1. Alexander Kvalheim
2. Rolf Inge Otterdal
3. Nina Hauge

Vara for ungdomsrepresentant: Caisanne Lund

Vara for ansattes representant: Bibbi Hagerupsen

Styremøter

Forbundsstyret har hatt til sammen 6 styremøter og behandlet 99 saker i 2019.

Mellom styremøtene

Mellom styremøtene er det e-postutvekslinger i styret som krever fortløpende avklaringer og beslutninger. Det ble også tatt i bruk en lukket gruppe på Facebook for diskusjoner rundt representasjonsaker og andre mindre saker.

Bilde fra Landsmøtet i Stjørdal i juni 2019. Fra venstre: Niels Kristensen (forbundsleder), Per Gunnar Johnsen (styremedlem), Alexander Kvalheim (vara), Rolf Inge Otterdal (vara), Nina Hauge (vara), Tove Glomset (styremedlem), Elisabeth F. Holte (ansattes representant), Jannicke B. Kvitvær (styremedlem), Marius Forsberg (styremedlem i NDFU), Petter Noddeland (generalsekretær).

Arbeidsutvalget

2016–2019 og 2019–2022

Fra 2016 – 31. mai 2019

Styreleder: Hedvig Sinnes

Nestleder: Camilla Høiberg

Generalsekretær: Petter Noddeland*

* Bjørn A. Kristiansen var generalsekretær til mai 2018.

Fra 2. juni 2019 – 2022

Styreleder: Niels Kristensen

Nestleder: Camilla Høiberg

Generalsekretær: Petter Noddeland

AU behandler mindre saker mellom styremøtene og forbereder saker til styremøtene. AU har hatt til sammen 2 møter og behandlet 16 saker i 2019.

NDF Felleslegat

AU utgjør styret for felleslegatet som har hatt to møter i 2019: 15. mai og 31. august. Det ble behandlet søknader fra ulike enkeltpersoner og organisasjoner fra tegnspråkmiljøet til ulike formål.

Til sammen ble det utdelt kr. 34.500,–

Utvalg og komiteer

Norges Døveforbund har flere utvalg: seniorutvalg, arbeidslivutvalg og tolkeutvalg. Foreldre- og oppvekstutvalget og KODA-utvalget ble lagt på is i 2018.

Seniorutvalg

Følgende sitter i utvalget:

- Toralf Ringsø (**leder**)
Søkte om permisjon sommeren 2018
- Unni Gran
Fra høsten som stedfortreder for Toralf
- Ingrid Bodin Hoff
- Jon Pettersen
- Helge Herland
- Anine Johannssen
- Nina Hauge (**styrets representant**)
- Elisabeth Frantzen Holte (**sekretær**)

Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 14 saker. Seniorutvalget hadde det siste møtet i mai, før Landsmøtet 2019.

Det nye forbundsstyret har bestemt å omorganisere det tidligere seniorutvalget i to grupper for å øke effektivt og imøtekommer kritikken fra brukermiljøet om at det tidligere seniorutvalget hadde for mye okus på tur og aktiviteter og for lite interessepolitikk.

Den ene gruppen heter «**Turgruppe for 55+**» og skal arrangere turer for alle og i alle prisklasser. Det skal være samling en gang i året med seniorutvalgene i hele landet der de setter opp aktivitetsplan for neste år/de kommende årene ut fra hva eldre ønsker.

- Unni Gran (*Akershus*)
- Maj-Lis Marman (*Oslo*)
- Helle Heidi Hammerlund (*Oslo*)
- Hedvig Sinnes (**styrets representant**)
- Elisabeth F. Holte (**kontaktperson**)

Den andre gruppen heter «**Arbeidsgruppe for bedre eldreomsorg for døve**» og skal følge opp punktene som gjelder eldre døve i vår handlingsplan.

- Nora Mosand (*Telemark*)
- Sissel Gjøen (*Oslo*)
- Elisabeth F. Holte (**kontaktperson**)

Arbeidslivsutvalg

Følgende sitter i utvalget:

- Iselin Brenden (**leder**)
- Odd Morten Mjøen
- Knut Dønnessen
- Lin Jia
- Bjørn Stensvoll (**styrets representant**)
- Marius Forsberg (**NDFUs representant**)
- Elisabeth Frantzen Holte (**sekretær**)

Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 13 saker. Arbeidslivutvalget hadde det siste møtet i mai, før Landsmøtet 2019.

Forbundsstyret har bestemt seg for å avvikle utvalget etter landsmøtet, men ønsker å opprette en arbeidsgruppe etter at arbeidsmarkedsundersøkelsen med Signo er ferdig en gang i 2020.

Tolkeutvalg

Følgende sitter i utvalget:

- Hilde Haualand (**leder**)
- Margareth Hartvedt
- Gianni Zullo
- Eva Rønningen
- Petter Sørensen (*permisjon jan.-aug. 2019*)
- Marte Kvinnegard
- Bjørn Stensvoll (**styrets representant**)
- Petter Noddeland (**sekretær**)

Tolkeutvalget har ikke hatt fysiske møter i 2019. Utvalget har hatt en del aktiviteter per e-post, og deltok på ulike møter der det er forventet at NDF er representert. Tolkeutvalget har vært veldig delaktige i det interessepolitiske arbeidet til NDF på tolkeområdet, blant annet ved utarbeidelse av «veikartet for ny nasjonal tolketjeneste».

Forbundsstyret har bestemt seg for å avvikle utvalget etter landsmøtet, men setter ned en arbeidsgruppe som består av:

- Hilde Haualand (**leder**)
- Hilde Borgen
- Gianni Zullo
- Petter Noddeland (**sekretær**)

Tegnspråkbarnas utvalg

Dette utvalget slår sammen de tidligere Foreldre- og oppvekstutvalget og KODA-utvalget. De ble lagt på is i 2018. Tegnspråkbarnas utvalg skal jobbe for barn som bruker tegnspråk uansett hørsel. Utvalget ble formelt satt opp på forbundsstyremøte 5/19, 1-3. november 2019, men har sitt første møte i 2020.

Utvalget består av:

- Per Gunnar Johnsen (**styrerepresentant**)
Harstad, hørende far med to døve barn
- Per Gunnar Nygård
Jevnaker, hørende far med et døvt barn og et hørende
- Brita Fladvad Nielsen
Trondheim, hørende mor med to hørende barn og et døvt barn
- Katrine G. Søyland Tepstra
Stavanger, døv med et døvt barn
- Gunhild M. Eira
Sandefjord, hørende med et døvt barn og et hørende
- Jorunn Dyngeland Liland
Stavanger, hørende med et døvt barn og et hørende
- Annbjørg Horgar
Trondheim, døv med hørende barn
- Elisabeth F. Holte
Oslo, sekretær, hørende med et hørende og et døvt barn

I tillegg deltar generalsekretær Petter Noddeland på møtene. Han er døv med et hørende barn.

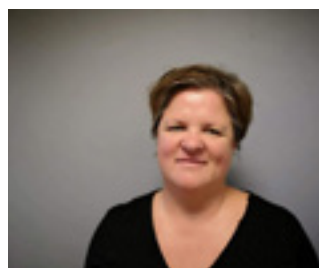
Ansatte hos Norges Døveforbund

Petter Noddeland
Generalsekretær /
ansvarlig redaktør (100%)

Elisabeth F. Holte
Interessepolitisk medarbeider og teatertolk-koordinator (100%)

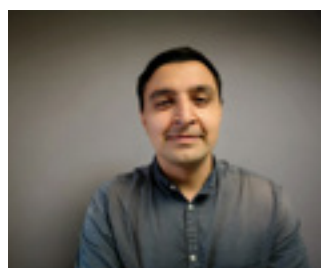
Bibbi Hagerupsen
Medlemsansvarlig /
organisasjonskonsulent (100%)

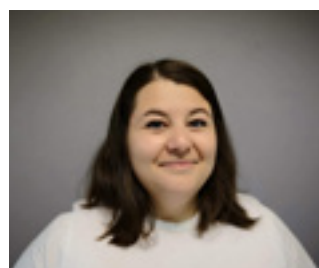
Linda K. Hansen
Kommunikasjonsrådgiver/
redaktør (100%, f.o.m april 2019)

Hilde Borgen
Interessepolitisk
(50%, t.o.m mars 2019)

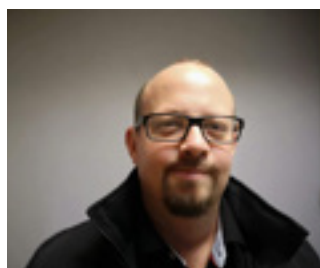
Arash Bagharzadeh
Prosjektkoordinator
(40%) / Eldreveileder
(30%, f.o.m april-des)

Helene S. Hodneland
Ungdomskonsulent
(50%)

Tove F. Berg
Oppvekstkonsulent
(50%, permisjon i 6 mnd
f.o.m september)

Tore Kolvik
Kommunikasjonsrådgiver
(50%, t.o.m mars 2019)

Monica Sundqvist
Sentralbord (40%, t.o.m
mars 2019)

Nils-Erik Midtskog
Regnskapsfører (60%)

PROSJEKT Stiftelsen DAM

Malene Bråthen
Tegnråd (50%, fram til
9. august)

Jim Vold
Tegnspråk = inkludering
(50%, jobbet delvis
gjennom året)

Megan Matovich-Noddeland
Økt kunnskap (50%,
mammaperm fra 20. juni)

Tolketeam

Etter avtale med NAV har Norges Døveforbund et tolketeam med fire faste tegnspråktolker og flere som står på reservelisten.

Disse bytter på å tolke telefonsamtaler og interne/eksterne møter og tar også oppdrag utenfor kontoret. Ordningen med tolketeamet gjør det mer forutsigbart, og administrasjonen slipper å bruke unødig tid på å planlegge og organisere tolking ved behov. Tolketeamet dekker i praksis alle oppdrag.

Lene Hartveit

Kim Kopstad

Monika Sundkvist

Glenn Blakstad

Kontor

Forbundets administrasjon holder til sentralt i Oslo sentrum, i Grensen 9.

Norges Døveforbund har leiekontrakt ved Olav Thon Eiendomsselskap ASA frem til 31. juli 2021. Vår avtale med gårdseier er at vi har 5 års leieavtale som kan sies opp med 1 års varsel.

Representasjoner

7. mars

Møte med Kulturdepartementet

Representert av: *Petter Noddeland og Helene H. Sæle*

11. mars

Møte med Kunnskapsdepartementet

Representert av: *Petter Noddeland og Hilde Borgen*

14. mars

Møte med eldreministeren

Representert av: *Petter Noddeland, Elisabeth F. Holte og Anine Johannessen*

15. mars

Møte i utviklingsforumet hos NAV der det drøftes om kompetanse hos tegnspråktolk

Representert av: *Hilde Borgen*

8. mai

Tegnspråknettverkmøte i Oslo

Representert av: *Petter Noddeland*

16.–19. mai

EUD generalforsamling i Romania

Representert av: *Bjørn Stensvoll og Petter Noddeland*

6. juni

Årsmøte i Frivillig Norge

Representert av: *Petter Noddeland*

13.–14. juni

Konferanse: OsloMet «How Sign Language matters»

Representert av: *Elisabeth F. Holte og Tove Glomset*

23.–27. juli

WFD Generalforsamling og kongress i Paris

Representert av: *Linda Kvaksrud Hansen og Niels Kristensen (delegater i generalforsamling)*

20. september

Boklansering av «Alle kan! 12 hverdagshelter forteller sine historier» der en døv person var en av

personene som ble portrettert i boken

Representert av: *Niels Kristensen*

27.–29. september

Døves Kulturdager i Brumunddal

Representert av: *Niels Kristensen, Tove Glomset og Linda Kvaksrud Hansen*

Døveforeningsseminar i Tromsø som ble arrangert av NDFs lokallagene i Troms og Finnmark

Representert av: *Erik Lundqvist og Petter Noddeland*

28. oktober

Møte med kultur- og likestillingsminister Trine S. Grande og statssekretær Tom Erlend Skaug i forbindelse med kortkursopplegg.

Representert av: *Rektor på Ål folkehøyskole, Berglind Stefansdottir og Petter Noddeland*

30. oktober

Planleggingsmøte sammen med Nordens Velferdssenter (NVC) i Stockholm

Representert av: *Niels Kristensen, Malin J. Kvitvær (Sverige) og Mordekai Eli Esrason (Island)*

4. november og 10. november

Markering av Døvekirkens 125 års jubileum i Oslo

Representert av: *Niels Kristensen og Petter Noddeland*

8.–10. november

Styreseminar i Møre og Romsdal Døveforening

Representert av: *Niels Kristensen*

21. november

Møte med Utdanningsdirektoratet

Representert av: *Hedvig Sinnes og Petter Noddeland*

23.–24. november

Funksjonshemmedes Felles Organisasjons kongress

Representert av: *Per Gunnar Johnsen*

Dette skjedde i 2019

13.–14. juni

«How Sign Language Matters» på OsloMet

OsloMet arrangerte seminar som viser hvor viktig tegnspråk er. Her deltok både Elisabeth F. Holte og Tove Glomset. Styremedlemmet Tove holdt et innlegg på vegne av Norges Døveforbund til konferansen på OsloMet. Hennes foredrag handlet om kampsaker som Norges Døveforbund har klart å gjennomføre, som for eksempel:

- Tilgang på tegnspråktolk
- Tegnspråkparagrafer i opplæringsloven
- Anerkjennelse av tegnspråk

Tove Glomset fortalte også at Norges Døveforbund er svært bekymret for språkdeprivasjon hos døve og hørselshemmede barn, og at Norges Døveforbund har stort fokus på det.

15.–16. august

Seniorkurs for døve/hørselshemmede eldre

Interessepolitisk medarbeider har 3 ganger forelest om NDFs seniorarbeid på Ål Folkehøgskole innunder Seniorkurs for eldre døve/hørselshemmede. Det ene tiltaket som har et utspring av tilbakemeldingene fra seniorene, var et ønske om å ha en turgruppe men samtidig ha en arbeidsgruppe som jobber politisk tett med NDF.

17.–18. august

Likepersonseminar

Seminaret ble arrangert for representanter fra lokale foreninger på Scandic Solli i Oslo.

Representanter fra lokale foreninger fikk opplæring i utfylling av skjemaer i forbindelse med

rapporteringer, og hvordan de skal skrive prosjektsøknad. 10 lokale foreninger var representert på seminaret.

11. september

Veikart til en ny nasjonal tolketjeneste

Flere utredninger har vist at tolketjenesten ikke fungerer optimalt og påvirker brukernes tilgang til samfunnet. Fire brukerorganisasjoner har slått seg sammen og laget et forslag til hvordan tolketjenesten skal organiseres. Forslaget fra brukerorganisasjonene til hvordan tolketjenesten skal organiseres ble presentert den 11. september. Kort fortalt så skal det være en enhet med tydelig tolkfaglig ledelse, kalt tolkedirektør. Det skal være regionskontor i nærmiljøene rundt i landet. Hovedbudskapet i veikartet er rett tolk til rett tid. De fire brukerorganisasjonene er: Norges Døveforbund, Hørselshemmedes Landsforbund (HLF), Landsforbundet for kombinert Syns- og hørselshemmede/døvblinde (LSHDB) og Foreningen Norges Døvblinde (FNDB).

9.–13. desember

Annen vri på NDFs arbeidslivseminar

Det ble i år gjennomført kurs for vordende døve etablerere i regi av Ål folkehøgskole og kurscenter for døve i samarbeid med Norges Døveforbund. Målet med kurset var å lære deltakerne om hvordan man kan etablere eget firma der det kreves registrering av foretak, valg av selskapsform, idé, plan, økonomistyring som budsjett og regnskap, markedsføring og markedsstrategi og visse regler som man må følge m.m. Målet er flere kurs til neste år.

Internasjonalt arbeid

For å synliggjøre og styrke Norges Døveforbund nasjonalt og internasjonalt, samt få impulser fra andre organisasjoner, er det nødvendig med utstrakt reisevirksomhet. NDF er medlem av disse internasjonale organisasjonene: Døves Nordiske Råd (DNR), European Union of the Deaf (EUD) og World Federation of the Deaf (WFD).

Døves Nordiske Råd (DNR)

Generalsekretær og forbundsleder representerte Norges Døveforbund i DNR. I sommer 2018 så overtok NDF sekretariat for DNR fra Danmark. Det betyr at NDFs styreleder er formann i DNR og NDFs generalsekretær er sekretær i DNR.

I 2019 var det to møter:

14.–15. februar i Reykjavik

Petter Noddeland deltok fra Norge. Ettersom NDFs styreleder var forhindret så overtok Lars Knudsen (styreleder i Dansk Døves Landsforbund – DDL) denne rollen.

11.–12. oktober i Malmö

Petter Noddeland og Niels Kristensen deltok fra Norge.

I DNR ble det diskutert følgende:

- Generell interessepolitisk kamp i de nordiske landene, for eksempel tolkeproblem i alle landene. Alle har ulike problemstillinger, men fellesnevneren er mangel på tilgang til tolk og dårlig tolkesystem.
- Fritid og aktiviteter for døve i Norden.
- Seminar med Nordiske Velferd Senter om Tegnspråk og mobilitet. Det skal skje en gang i løpet av 2020 og 2021. Det er forventet at nordiske ministerrådet deltar.
- Nordiske Døves Kulturfestival blir i Stavanger i 2022.

23.–27. juli

World Federation of the Deaf (WFD) Generalforsamling og kongress

Niels Kristensen og Linda Kvaksrud Hansen deltok som delegater i Generalforsamlingen til WFD. Generalforsamlingen er for medlemmer av WFD, og inntil 2 delegater fra hvert medlemsland får delta. Det var den 20. generalforsamlingen. Det ble blant annet diskutert om eget flagg for døve, eget tegnspråksymbol som skal brukes på offentlige steder for å vise at det er tegnspråklige tilstede. På slutten var det valg, og det ble valgt inn ny president og nye styremedlemmer. Den nye presidenten er norsk-amerikaneren Joseph Murray, som til daglig bor på Ål i Hallingdal. Det ble også avgjort at neste WFD kongress holdes i Jeju i Sør-Korea. Kongressen varte i en uke, og innebar mange forelesninger innen ulike områder innenfor tegnspråk, helse, tolking og mye mer.

16. – 19. september

European Union of the Deaf (EUD)

NDF ved Petter Noddeland og Bjørn Stensvoll deltok på seminar og generalforsamling 16.–19. mai i Bucuresti Romania. På workshopen skulle alle land holde en kort presentasjon om hvordan det står til i deres land på medlemsantall, antall lokallag, økonomi og interessepolitisk kamp. Norge ligger midt på treet i forhold til Europa, i likhet med andre land i Skandinavia. Det som er unikt med Norge er at vi mottar språkmidler for vår kamp for tegnspråk i tillegg til midler for at vi er en organisasjon for funksjonshemmede. Ingen andre land i Europa har denne muligheten.

Interessepolitiske saker

18. januar

Møte med CI-enheten på Rikshospitalet Oslo Universitets-sykehus

Oslo Døveforening, Språkrådet og Norges Døveforbund møtte CI-enheten på Rikshospitalet, og hadde et konstruktivt og godt møte. Alle ble enige om å samarbeide mer framover; det er svært viktig at hørende foreldre til døve/hørselshemmede barn får informasjon om tegnspråk så tidlig som mulig, slik at barna blir flerspråklige.

11. februar

Møte med Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) om TPA-ordningen (Tolk På Arbeidsplass)

Norges Døveforbund og Arbeidsgiverforeningen for Vekst- og attføringsbedrifter (ASVL) hadde et møte om regelverket rundt TPA-ordningen. Det ble diskutert om muligheten for å innlemme døve og hørselshemmede som er i varig tilrettelagt arbeid inn i TPA-ordningen. ASD satte pris på at problemstillingen kom på dagsordenen. Norges Døveforbund og ASVL fulgte opp møtet med dokumentasjon som skal være grunnlaget for videre arbeid.

25. juni

Inspirasjonsseminar om fremtidens boliger for eldre døve og hørselshemmede

Norges Døveforbunds interessepolitiske medarbeider, Elisabeth F. Holte var tilstede på seminaret og holdt et foredrag. Kjernen i foredraget hennes var at det er stor mangel på tegnspråklig miljø på eldre- og sykehjem. Mange eldre blir raskt dårlige mentalt på grunn av denne mangelen og det må tas på alvor. Hun nevnte også manglende interkommunalt samarbeid og store forskjeller på tjenester.

14. mars

Møte med eldre- og folkehelseministeren

Norges Døveforbund har hatt to møter med eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen i april 2018 og 14. mars 2019.

På begge møtene var drøftingspunktene:

- Statlig finansiering av sykehjemsplasser for døve slik at døve sikres reell valgfrihet til sykehjem i et tegnspråklig miljø på tvers av kommunegrensene.
- Bygge opp flere tegnspråklige regionale sykehjem.
- Å styrke tilbud om hjemmetjenester på tegnspråk.
- Få fram en ordning som gjør at døve/hørselshemmede seniorer garantert får plass på tegnspråklig sykehjem.

Det startet lovende. Michaelsen lovet å se nærmere på det. Hun ønsker en lovendring som sikrer at mennesker med spesielle behov kan kreve sykehjem i andre kommuner enn de selv bor i, hvis den aktuelle kommunen ikke kan dekke behovet. Dette vil da også gjelde døve og hørselshemmede som ønsker tegnspråklig sykehjem. Dessverre ble Michaelsen skiftet ut som en del av Regjeringens nye plattform. I løpet av ett halvår har det vært to forskjellige statsråder.

21. mars

Prosjektet NØD-tekst

21. mars 2018 ble produktet «Nød-SMS» lansert. Det er et pilotprosjekt for mottak av nødmeldinger via SMS til nødsentralene. Pilotprosjektet ledes av DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) i samarbeid med Politidirektoratet og Helsedirektoratet.

Formålet med oppdraget fra Justisdepartementet er at DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) skal etablere en kommunikasjonskanal for døve, hørselshemmede og talehemmede for å kunne kontakte nødsentralene direkte. Etablere en likeverdig løsning for nødalarmering ved tekst som ved tale, og varsling skal skje via SMS over nød-numrene 110, 112 og 113.

Pilotprosjektet har etter hvert gitt erfaring med hvordan løsningen faktisk blir brukt og ivaretatt operativt, og blir evaluert underveis. Dette har gitt grunnlag for å vurdere hvordan en løsning for tekst-basert kommunikasjon til nødnumrene kan innrettes. NDF har hatt dialog med DSB hele veien, og i løpet av 2020 skal det leveres en rapport.

14. mai Helsedirektoratet

Helsedirektoratet inviterte til et rådslagsmøte. Der deltok NDF med tre representanter. Som en følge av dette rådslagsmøtet har vi blitt sterkt involvert i arbeidet med Helsedirektoratets tildelingsbrev fra HOD (Helse- og omsorgs-departementet) som skal omhandle «Utredning av tilbudet til hørselshemmede». I denne rapporten er ikke ordene «døve» og «tegnspråk» nevnt. Dette har blitt påpekt fra NDFs representant flere ganger.

Dette har ført til et eget møte mellom Helse-direktoratet og Norges Døveforbund. Rapporten skal nå ha en egen artikkel som omhandler spesifikt det mangelfulle tilbudet for eldre døve, f.eks. fritt sykehjemsvalg. Kommunene kan ikke selv få avgjøre om eldre døve skal bli værende på sitt lokale sykehjem, eller om de skal betale til en annen kommune som har et tegnspråklig sykehjem. Helsedirektoratet har lovet å følge dette opp i 2020.

24.–27. mars FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

Den 24.–27. mars dro generalsekretær Petter Noddeland og interessepolitisk medarbeider Elisabeth F. Holte til Genève, Sveits, for være med når den norske regjeringen skulle spørres ut av FN-komiteen som overvåker konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

NDF deltok aktivt med spørsmål og anbefalinger fra skyggerapporten. FN-komiteen skal komme med sine anbefalinger og merknader til regjeringen på områder som må forbedres for funksjonshemmede i Norge. Komiteens anbefalinger blir nå viktige verktøy i vårt politiske påvirkningsarbeid i årene framover.

23. august Forslag til språklov er lagt fram

Forslag til språklov ble lagt fram av Kultur-departementet 23. august. Dette er noe som vi har ventet på siden tegnspråk ble anerkjent som fullverdig språk av Stortinget i 2009. Endelig blir tegnspråk fullstendig likestilt med de andre minoritetsspråkene i Norge: de samiske språkene, kvensk, romani og romanes.

I den nye språkloven står det fast:

§ 1 Føremål
(...) Offentlege organ har eit ansvar for å verne og fremje kvensk, romani, romanes og norsk teiknspråk (...)

§ 7 Norsk teiknspråk er det nasjonale teiknspråket
Angående offisielt språk ble dette nevnt:
Forslaget slår fast ein offisiell status for samiske språk, kvensk, romani, romanes og norsk teiknspråk.

Tegnspråk blir nevnt hele 101 ganger i notatet som ble lagt fram sammen med språkloven og NDF er veldig fornøyd med lovforslaget. Dette er noe NDF har jobbet med i flere år gjennom flere møter med kulturministeren. NDF leverte selvsagt høringsuttalelse om dette. Det er forventet at språkloven vedtas på Stortinget i løpet av 2020.

2.–11. oktober Norge fikk besøk av FNs spesial- rapportør, Catalina Devandas Aguilar

Catalina Devandas Aguilar / ohchr.org

Fra 2.–11. okt. fikk Norge besøk av Catalina Devandas Aguilar, som er FNs spesialrapportør for spørsmål som gjelder funksjonshemmede. I løpet av sitt besøk skulle hun vurdere situasjonen for funksjonshemmede i Norge og utviklingen som har skjedd etter at Norge ratifiserte FN-konvensjonen.

3. oktober Lukket møte – spesialrapportøren og sivile samfunn i lokalene til FFO

3. oktober hadde spesialrapportøren et lukket møte med det sivile samfunn i lokalene til FFO. NDF samarbeidet med Norges Blindforbund og Hørselshemmedes Landsforbund om et innlegg som omhandlet mangelfull deltakelse i vårt lokaldemokrati. Bekymringen er at funksjonshemmede uteblir i politiske verv, Tolketjenestens arbeidstider og organisering, og at valglokalene ikke er universelt tilpasset.

NDF-medlem Bjarte Bø Sande som er aktiv i Arbeiderpartiet, holdt et innlegg om hva hans største utfordring innenfor demokratisk arbeid er. Det er den dårlige tilgangen til tegnspråktolk. Han får ikke deltatt i valgkamper, kommunestyremøtene og det generelle politiske arbeidet.

Høst 2019 Spørreundersøkelse om døve, døvblinde og hørselshemmedes deltakelse i arbeidslivet

Spørreundersøkelsen som Stiftelsen Signo og NDF har satt i gang er en undersøkelse om hvordan arbeidslivet og utdanning er for døve, dövblinde og hørselshemmede. Spørreundersøkelsen ble bredt distribuert til NDFs medlemmer, kretsen til Signo og i sosiale medier med oppfordring om å svare på undersøkelsen. Svarfunnene og promoteringen av undersøkelsen skal utgis i løpet av 2020.

Arbeidsmarkedsundersøkelse har vært på listen i handlingsplanen til NDF i mange runder og vi er glade for at vi endelig har fått satt i gang prosessen. Og vi er veldig takknemlige for at Stiftelsen Signo dekker alt det økonomiske, slik at vi får gjennomført spørreundersøkelsen.

29. oktober Tegnspråk samles i egen fagavdeling i Statped

I flere år har det vært klager fra brukermiljøet mot Statped om at flere av deres rådgivere i Hørselsavdelingen underkommuniserte tegnspråk og favoriserte talespråk.

Kunnskapsdepartementet har også gitt Statped sterkt signal om at tegnspråk må fremmes. Etter en lang prosess gjennom flere år der man så på hvordan man kunne fremme tegnspråk ble det besluttet 29. oktober å skille tegnspråk ut som en egen avdeling. NDF har vært delaktig hele tiden og støttet forslag om å skille tegnspråk ut i egen avdeling. Tanken til NDF og Statped-ledelsen er at Tegnspråk og Hørsel jobber tett sammen der flerspråklighet fremmes.

11. desember Kartleggingsseminar for tegnspråklige

Fra venstre: Sonja Myhre Holten fra Språkrådet og Petter Noddeland, generalsekretær fra Norges Døveforbund.

Språkrådet og Norges Døveforbund samarbeidet og arrangerte et seminar i 11. desember. Målet med seminaret var å få dokumentert kunnskap om utviklingstrekk rundt den norske tegnspråksituasjonen, der det undervises i og på tegnspråk i oppvekstsektoren i Norge. Overføring av språk og kultur fra en generasjon til den neste er det som skal til for å ha et levende språk. For at denne overføringen skal skje, er det helt essensielt med språkoverføring mellom førstespråkbrukere.

På samlingen kom det fram bekymringsfulle trekk for den tegnspråklige språksituasjonen i Norge. Dette får konsekvenser på sikt. Tegnspråkpolitikken er blitt til kommunenes ansvar. Et lite minoritetsspråk kan ikke bare spres ut til kommunene. Inkludering må skje på tegnspråkliges premisser og ikke på majoritetens premisser.

Interessepolitiske arbeid gjennom året

Universell Utforming

NDF har dialog med Direktoratet for e-helse for å kunne få tegnspråklige videoer inn på www.helsenorge.no. Målet er at alle grupper i samfunnet skal få informasjon på sitt språk, informasjon som omhandler hvordan man kan f.eks. bytte fastlege, få innsyn i din kjernejournal, pasientreiser, vaksiner osv. Arbeidet med dette skal fortsette i 2020.

Høringssvar og innspill

NDF sendte et innspill til høringen av ny versjon av Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren, versjon 6.0.

- Innspill til pårørendestrategi
- Lov om eldreombudet
- BPA til dem over 67 år
- Språkloven
- Få økt språkmidler
- Flere tolkestillinger Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO

Norsk kvalitetsregister for døve/ hørselshemmede barn

St. Olavs hospital jobber med å opprette et hørselsregister for å registrere alle døve/hørselshemmede barn i Norge. NDF sitter i prosjektgruppen med HLF, NBHP, audiografer og representanter for Øre-Nese og Hals-leger. Det jobbes videre med utarbeidelse av de norske skjemaene, samt med registerprotokollen.

Oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet (UDIR)

Etter en del lobbyarbeid fra flere hold, inkludert NDF, har Kunnskapsdepartementet sendt oppdragsbrev til Utdanningsdirektoratet om fire punkter som NDF har kjempet for i flere år:

1. Rett til opplæring i to førstespråk

Tidligere måtte man velge mellom å ha enten tegnspråk eller norsk som førstespråk, men nå kan man velge begge. Vi tror det fører til at flere elever på nærskolen velger tegnspråk.

2. Økt fleksibilitet i bruken av læreplaner for hørselshemmede

Tidligere måtte man få undervisning etter alle fire læreplanene for døve/hørselshemmede elever, men nå kan man velge kun en av planene. Dette fører til at elever kan velge for eksempel læreplanene i tegnspråk, norsk, engelsk og musikk, i stedet for tegnspråk, norsk for døve, engelsk for døve og drama og rytmikk for døve. Vi tror det fører til at flere velger tegnspråk som et av sine språk.

3. Om sakkyndig vurdering

Per i dag må man ha sakkyndig vurdering for å få tegnspråk som fag i skolen, men det foreslås nå å utrede dette videre, før det evt. fjernes. NDF har i mange år kjempet for å fjerne det. Om et barn ønsker tegnspråk så skal det få det!

4. Personkrets for rett til opplæring i tegnspråk

Det opprettes en stimuleringsordning som legger til rette for at barnehager, grunnskoler og videregående skoler kan gi opplæring i tegnspråk til en bredere gruppe av barn/unge – særlig KODA (barn av døve foreldre) og søsken til døve barn. Stimuleringsordning ble lyst ut i desember 2019. NDF har meget tett dialog med både Kunnskapsdepartementet og Udir med hyppig møtevirksomhet fra juni til desember 2019. Udir var blant annet invitert til kartleggingsseminar for døve lærere som NDF og Språkrådet arrangerte sammen.

Fra venstre: Betty Stefansdottir, Trine S. Grande, Petter Noddeland og Tom Erlend Skaug

Kortkurstilbudet besluttet lagt ned

Regjeringen besluttet å avvikle kortkurstilbudene for folkehøyskoler i Norge. NDF og Ål folkehøyskole er uenige i denne beslutningen ettersom Ål folkehøyskole arrangerer tegnspråklige kurs for døve og hørselshemmede i hele Norge. Ål folkehøyskole er i særstilling i akkurat dette tilfellet og NDF mener at Ål Fhs ikke kan regnes som en vanlig folkehøyskole.

NDF ved Petter Noddeland og Ål Folkehøyskole ved rektor Berglind Stefansdottir var i møte med Kunnskapsdepartementet ved statssekretær Tom Erlend Skaug og Kulturdepartementet ved statsråd Trine S. Grande 28. oktober. De argumenterte for at døve og hørselshemmede må få særinntak, siden døve og hørselshemmede ikke har de samme kursmulighetene på tegnspråk i nærmiljøet. Resultatet er at det sees på erstatningsordninger. Kortkursopplegget legges ned fra 2021, men Ål folkehøyskole vil ikke få problem med å holde oppe elevantall som kreves for å beholde skolen.

Landsmøtet 2019

Det 41. ordinære Landsmøtet ble gjennomført på Stjørdal, nær Trondheim, 31. mai– 2. juni. 70 representanter var til stede på Landsmøtet. Medregnet observatører var det til sammen 100 personer som var innom i løpet av Landsmøtet.

Landsmøtet er Norges Døveforbunds øverste myndighet og møtes hvert tredje år. Der behandles blant annet handlingsplan for de neste tre årene, innkomne forslag og valg av forbundsstyret.

Fredag 31. mai

Vi gikk gjennom årsmeldingen for 2018, samt formell godkjenning av årsmeldingene for 2016 og 2017 som ble drøftet på representantmøte i 2017 og 2018. Det samme med regnskapet for 2016, 2017 og 2018.

Lørdag 1. juni

Vi diskuterte handlingsplanen for 2019–2022 og innkomne lovforslag. Noen av de innkomne lovforslagene tok litt lengre tid å diskutere enn de andre. Men til slutt ble våre vedtekter vedtatt.

Søndag 2. juni

Vi drøftet innkomne forslag. Det kom forslag om nye medlemspriser og reduisering av antall medlemskategorier. Forslaget om de nye medlemsprisene ble enstemmig vedtatt etter kort diskusjon da mye var ferdig debattert på fredag.

Deretter startet valget.

Niels Kristensen (Oslo) vant vervet som forbundsleder.

Styremedlemmer som ble valgt:

- Camilla Høiberg (*Oslo*)
- Hedvig Sinnes (*Stavanger*)
- Tove Glomset (*Ålesund*)
- Per Gunnar Johnsen (*Harstad*)
- Jannicke Kvitvær (*Stavanger*)
- Erik Lundqvist (*Oslo/Tromsø*)

Varamedlemmer til styret:

1. vara: Alexander Kvalheim (*Bergen*)
2. vara: Rolf Inge Otterdal (*Ålesund*)
3. vara: Nina Hauge (*Trøndelag*)

Neste Landsmøte blir i Ålesund i 2022.

Landsmøtet ble streamet, og det var stor trafikk på streamingen. Det var stort engasjement i kommentarfeltene, og det er veldig gledelig.

Det ble satt inn ekstra ressurser på å svare på henvendelser, så alle som fulgte med på streamingen fikk svar på det de lurte på. Mange ønsket å komme med innspill og kommenterte det som skjedde på talestolen. Det var dessverre ikke mulighet til det.

Det ble gitt beskjed om at flere lokallag arrangerer medlemsmøter i forkant av Landsmøtet og disse er åpne for alle. Der har medlemmene en unik mulighet å påvirke Landsmøtet, ettersom delegatene tar med innspillene dit.

Medlemsservice og foreninger

Norges Døveforbund har 2276 betalende medlemmer per 31.12.2019, mot 2284 per 31.12.2018, en liten nedgang i medlemsmassen i 2019.

Per 2019 har Norges Døveforbund 19 aktive døveforeninger og et fylkeslag.

Digitalt medlemskort

Det ble lansert nytt digitalt medlemskort via appen Joyn og det ble en suksess blant medlemmer som har smarttelefoner. Per 31.12.2019 har ca. 700 hentet sitt medlemskort via appen Joyn.

Andre betalingsløsninger

I 2019 ble det gjort forsøk på å ha fleksible betalingsløsninger, som for eksempel avtalegiro og vipps, og vi fortsetter å se på andre løsninger i 2020.

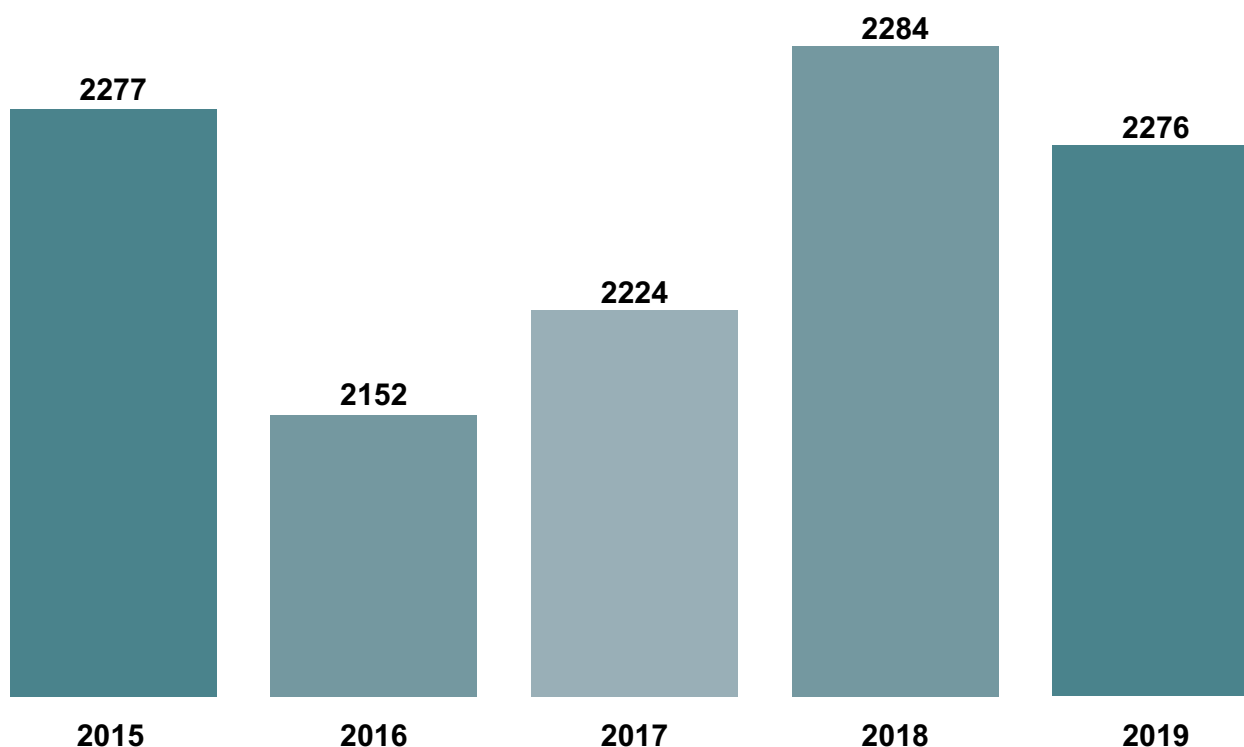
Medlemskap for ungdommer

Prisen på medlemskap for ungdommer, 13–25 år ble bestemt på landsmøtet i juni, og det ble sendt ut faktura til dem.

Medlemskontingent 2019

- **Hovedmedlem (26 år – 61 år):**
450 kr
- **Ungdomsmedlem (13 år – 25 år):**
150 kr
- **Barnemedlem (0 – 12 år):**
100 kr
- **Hovedmedlem senior (62 år ->):**
350 kr
- **Familiemedlem:**
200 kr
- **Husstandsmedlem (0 – 26 år):**
100 kr

Vi har hatt medlemskampanje – halv pris på medlemskontingent i perioden 1. juli – 31. desember.

Medlemsoversikt

2017 – 2019

DIREKTE MEDLEMMER

	2019	2018	2017
Hoved	104	124	131
Familie	1	1	9
Husstand	5	5	9
Ungdom	14	15	15
Barn	2	3	4
Senior	41	34	22
	167	182	190

OSLO DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	232	231	260
Familie	14	12	55
Husstand	61	60	52
Ungdom	32	26	24
Barn	9	7	7
Senior	166	156	89
	514	492	487

ØSTFOLD DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	20	22	14
Familie	2	3	6
Husstand	2	2	2
Ungdom	1	1	0
Senior	5	5	5
	30	33	27

INNLANDET DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	40	37	27
Familie	7	5	8
Husstand	20	16	7
Ungdom	4	3	6
Barn	4	4	2
Senior	19	21	14
	94	86	64

AKERSHUS DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	15	11	33
Familie	4	3	16
Husstand	7	5	5
Senior	44	42	6
Ungdom	1	1	0
Barn	0	0	0
	71	62	60

DRAMMEN DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	32	37	37
Familie	2	2	13
Husstand	4	4	0
Senior	40	41	29
	78	84	79

RINGERIKE DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	3	4	6
Senior	2	1	1
	5	5	7

VESTFOLD TEGNSPRÅKFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	68	70	63
Familie	6	8	23
Husstand	14	24	11
Ungdom	3	5	5
Barn	4	4	4
Senior	24	26	12
	119	137	118

TELEMARK DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	23	23	25
Familie	0	0	15
Barn	1	1	1
Ungdom	0	1	0
Senior	25	25	8
	49	50	49

AUST-AGDER DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	13	14	19
Familie	1	1	2
Husstand	2	1	1
Senior	8	6	3
Ungdom	3	4	0
	27	26	25

KRISTIANDSAND DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	40	42	40
Familie	4	4	10
Husstand	13	11	7
Ungdom	2	3	0
Barn	3	0	0
Senior	17	18	10
	79	78	67

NDF STAVANGER

	2019	2018	2017
Hoved	94	97	92
Familie	9	7	26
Husstand	22	20	20
Ungdom	23	22	22
Barn	10	14	10
Senior	45	44	25
	203	204	195

HAUGALAND DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	16	15	14
Familie	0	0	4
Barn	1	1	1
Senior	9	9	4
	26	25	23

BERGEN DØVESENTER

	2019	2018	2017
Hoved	179	183	182
Familie	5	5	34
Husstand	14	13	13
Ungdom	36	49	41
Barn	1	3	2
Senior	104	100	72
	339	353	344

SOGN OG FJORDANE DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	7	6	7
Familie	0	0	3
Husstand	0	0	1
Senior	6	8	4
Ungdom	1	1	0
Barn	0	0	1
	14	15	16

MØRE OG ROMSDAL DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	53	54	54
Familie	8	8	21
Husstand	24	24	26
Ungdom	3	4	5
Senior	32	28	17
	120	118	123

TRONDHEIM DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	105	100	104
Familie	8	7	6
Husstand	14	12	9
Ungdom	17	21	17
Barn	3	1	2
Senior	74	72	73
	221	213	201

TRØNDELAG DF REGION NORD

	2019	2018	2017
Hoved	22	21	23
Familie	1	0	5
Husstand	3	1	1
Ungdom	1	1	0
Senior	29	28	19
	56	51	48

SALTEN DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	12	13	24
Familie	0	0	7
Husstand	0	1	1
Ungdom	1	1	4
Senior	3	8	3
	16	23	39

TROMSØ DØVEFORENING

	2019	2018	2017
Hoved	23	23	26
Familie	2	1	3
Husstand	4	4	3
Ungdom	2	1	2
Barn	0	0	0
Senior	17	18	10
	48	47	44

Kulturarbeid

Foredragsvirksomhet

Tilskudd til foredragene på tegnspråk er et viktig kulturtiltak fordi døve ikke får samme utbytte av foredragene på det åpne markedet som det hørende får. Man kan bruke tegnspråktolk, men full tilgang til innholdet blir det ikke.

De lokale døveforeningene arrangerer derfor foredrag med forskjellige samfunnsnyttige/kulturelle temaer som er ønsket av medlemmene.

Norges Døveforbund støttet omtrent 1/3 av total-kostnadene for foredragene, dvs. omtrent 100 000 av totalt 300 000. Resterende beløp er finansiert med egne midler og/eller andre eksterne midler.

Totalt antall foredrag i regi av lokallagene: 43

Lokale kulturtiltak

Tegnspråklig kulturnatt i Trondheim

Tegnspråklig Kulturnatt i Trondheim var vellykket. Det var mange som kom innom teltet vårt som holdt til like ved Norsk Døvemuseum. Vi hadde ulike show og arrangementer, blant annet visuell sang, klovneshow, talkshow, Soul Children Sign,

moteshow og språkbar. Skulle gjerne hatt flere besøkende, men det var veldig dårlig vær med mye regn. Det satte ikke demper på stemningen inne i teltet og døvemuseet. Andre arrangementer som var tegnspråktolket andre steder ble ikke så populære på grunn av været. Det kom cirka 150 mennesker til teltet og Norsk Døvemuseum.

Teater Eureka

Teater Eureka er en underavdeling i Trondheim Døveforening, hvor man samler døve og hørsels-hemmede til å arrangere forestillinger. De har

spesielt fokus på de som er spesielt utsatt for ensomhet, som innvandrere, de som er arbeids-ledige og så videre. Teater Eureka satte opp følgende forestillinger: «The Flintstones feirer jul», «Valhall», «Halvan, Holvon og Helan», «Eureka 15 år», «De tre døve klovnene» og «Stand Up». Disse ble godt mottatt hos publikum i Trondheim. Teateret fikk også spille forestillingen «The Flintstones feirer jul» i Teater Manus lokaler i Oslo, med cirka 50 besøkere. Det var en stor opplevelse for skuespillerne å reise til Oslo for å spille.

Innlandet Døveforening

Innlandet Døveforening fikk midler til sitt høsttreff med fokus på kortreist mat, en matkulturopplevelse for medlemmer.

Studietur

Det ble delt ut midler til Oslo Døvehistorielag, under Oslo Døveforening. De reiste til København og besøkte døveforeningen der. Formålet med studieturen var at en lokal forening skulle få muligheten å bli kjent med en annen lokal forening i Norden for utveksling av erfaringer.

Klovneshow for store og små. Døves Kulturdager i Brumunddal.

Andre kulturtiltak

Døves Kulturdager i Brumunddal

Totalt 950 deltakere kom til Døves Kulturdager i Brumunddal. Kulturdagene startet med en tale fra forbundslederen, etterfulgt av mange forskjellige forestillinger på scenen. Lørdagen startet med workshop på Ringsaker Kulturhus. Samtidig ble det også holdt videoprojekt i regi av Supervisuell. Døves Kulturdager i Brumunddal hadde ekstra fokus på barn, og i storsalen ble det holdt forskjellige aktiviteter for dem. Barna lekte blant annet med mekanisk okse, strikkløping og Buzz Wire. Det ble også leid inn en klovn som holdt et forrykende show.

På lørdagskvelden var det tid for festmiddag og det ble servert en treretters middag til 200 gjester. På søndag ble det holdt gudstjeneste på Domkirkeodden i Hamar. Døvesenteret Mjøsgløtt var åpent, og de hadde kafesalg og lotteri. Rundt 200 gjester kom til Mjøsgløtt og det ble en fin avslutning på Døves Kulturdager i Brumunddal.

Norsk Døvehistorisk Selskap

Selskapet (NDS) er pådriver for at døve-organisasjonen skal ta vare på sine arkiver og få dem anbrakt på sikret og tilgjengelig sted innen offentlige arkiv.

Selskapet har over flere år arbeidet med å legge til rette for en digital samling av døvelitteratur, www.ndhs.no, hvor man bl.a. kan finne fullstendig samling av forbundets tidsskrift, samt andre blad og kildemateriale. Dette styres av en web-komité opprettet av selskapet.

Selskapet samarbeider med tilsvarende selskaper i de øvrige nordiske landene, og det er representasjon og kontakt mellom de nordiske foreningene som arbeider med døvehistorie.

Kursoversikt

Forening	Kursnavn	TRT Manuelt	Sum tilskudd	Timer	Deltakere
NDF Akershus	Fysisk aktivitet gir gevinst på helsen - våren 2019	0	3 200	32	5
NDF Akershus	Fotokurs	3 000	4 155	12	11
NDF Akershus	Strikkekurs - våren 2019	1 600	3 000	20	8
NDF Bergen DS	2019 A Høsten - Tegnspråkkurs nybegynnere	0	3 000	30	6
NDF Bergen DS	2019 B Høsten - Tegnspråkkurs nybegynnere	0	3 000	30	10
NDF Bergen DS	2019 C Høsten - Tegnspråkkurs nivå 2	0	3 000	30	6
NDF Bergen DS	2019 D Høsten - Tegnspråkkurs nivå 3	0	3 000	30	4
NDF Bergen DS	2019 Matlagingskurs - kinesiske retter	1 000	3 520	18	5
NDF Bergen DS	2019 Vinter - a - Tegnspråkkurs for nybegynnere	0	400	30	8
NDF Bergen DS	2019 Visjonskurs for tillitsvalgte i Bergen Døvesenter	15 000	16 400	14	20
NDF Bergen DS	2019 Vinter - c - Tegnspråkkurs for viderekomne	0	400	30	8
NDF Kristiansund DF	Tegnspråk kurs: 1. semester - høst 2019	0	800	29	7
NDF Møre og Romsdal DF	Tegnspråkkurs N1 Ålesund vår 2019	0	400	24	9
NDF Møre og Romsdal DF	Skiheig Fjellseter 2019	0	2 000	20	3
NDF Møre og Romsdal DF	1 Hobby og håndverk 2019	0	7 000	84	3
NDF Møre og Romsdal DF	282185 Mestring, kunnskap, nettverk 2019 del 1	0	8 100	81	3
NDF Møre og Romsdal DF	Styrekurs 2019	20 000	21 200	12	6
NDF Møre og Romsdal DF	DF opplæring styrearbeid 2019	0	4 000	40	3
NDF Møre og Romsdal DF	Rønnestad hytta hobbyaktivitet og mestring	0	4 700	47	3
NDF Møre og Romsdal DF	Mestring, kunnskap, nettverk Seniorgruppa 2019	0	4 400	44	3
NDF Møre og Romsdal DF	Mestring, kunnskap, nettverk 2019 del 2	0	5 400	54	3
NDF Møre og Romsdal DF	Hobbyaktivitet og mestring 2019 del 2	0	7 200	72	3
NDF Møre og Romsdal DF	Utvikling av likepersoner 1, 2019	0	2 000	20	1
NDF NDFU	#Get Organized for NDFU	40 000	47 420	53	13
NDF Norges Døveforbund	Språkpolitikk og CPD - utvidet stabsmøte	19 357	20 757	16	8
NDF Norges Døveforbund	Øker profesjonaliteten og evnen til samarbeid mellom døve og hørende tolker	11 000	14 080	22	12
NDF Norges Døveforbund	Styreseminar 2019	35 000	38 220	23	11
NDF Norges Døveforbund	NDFs likepersonseminar	39 734	41 134	14	15
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 B Vinteren 2019	0	2 400	24	8
NDF Oslo DF	Økt kunnskap om strikke 2019	0	2 800	44	5
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 A Vinteren 2019	0	2 400	24	7
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 3 Vinteren 2019	0	2 400	24	6
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 A Våren 2019	0	2 400	24	7
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 B Våren 2019	0	2 400	24	6
NDF Oslo DF	Håndarbeidskurs Vinter 2019	2 788	4 788	20	8
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 3 Våren 2019	0	2 400	24	3
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 2 Våren 2019	0	2 400	24	7
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 4 Våren 2019	0	2 400	24	4
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs på Aker Solution 2019	0	2 400	24	3
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs på St.Hanshaugen 2019	0	2 400	24	8
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs for innvandrere	2 780	4 700	24	4
NDF Oslo DF	Show-instruktør "Gjett hva..."	2 176	6 876	47	2
NDF Oslo DF	Økt samfunnskunnskap 1. halvår 2019	0	1 500	15	4
NDF Oslo DF	Universell tilgjengelig i samfunnet 1. halvåret 2019	0	900	9	4
NDF Oslo DF	Samfunnskunnskap for kvinner 1. halvåret 2019	0	2 400	24	4
NDF Oslo DF	Samfunnskunnskap for eldre 1. halvåret 2019	0	5 600	56	4
NDF Oslo DF	Kultur og museum på tegnspråk 1. halvåret 2019	0	2 100	21	4
NDF Oslo DF	Bridge 1. halvåret 2019	0	6 900	69	4

NDF Oslo DF	Økt kunnskap om sjakk. 1. halvåret 2019	0	2 100	21	5
NDF Oslo DF	Mestring og erfaringsutveksling om strikke på tegnspråk. 1. halvåret 2019	0	2 400	24	4
NDF Oslo DF	Mestring og erfaringsutveksling om håndarbeid på tegnspråk. 1. halvåret 2019	0	1 500	15	4
NDF Oslo DF	Diabetes type 1 2019	10 962	12 462	15	7
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 A Høsten 2019	0	800	24	11
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 B Høsten 2019	0	800	24	10
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 2 Høsten 2019	0	800	24	7
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 3 Høsten 2019	0	3 360	24	4
NDF Oslo DF	Akershus Tegnspråkkurs nivå 1 Høsten 2019	0	3 360	24	8
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs for lærere	15 000	17 800	20	7
NDF Oslo DF	Døvehistorie arbeid 2019	10 000	12 520	18	5
NDF Oslo DF	Organisasjonskurs for underavdelinger 2019	15 000	17 100	15	15
NDF Oslo DF	Styreseminar 2019	15 000	17 240	16	7
NDF Oslo DF	Amatør teater for voksne 2019	3 000	11 260	59	3
NDF Oslo DF	Bridge 2. halvåret 2019	0	7 140	51	4
NDF Oslo DF	Universell tilgjengelighet i samfunnet 2019	0	1 400	10	4
NDF Oslo DF	Samfunnskunnskap for kvinner 2019	0	6 860	49	5
NDF Oslo DF	Samfunnskap for eldre 2019	0	11 760	84	4
NDF Oslo DF	Kultur og museum på tegnspråk 2019	0	4 340	31	4
NDF Oslo DF	Økt kunnskap om sjakk 2019	0	5 880	42	4
NDF Oslo DF	Økt kunnskap om håndarbeid 2019	0	3 780	27	4
NDF Oslo DF	Håndarbeidskurs nygruppe 2019	4 074	6 474	24	5
NDF Oslo DF	Håndarbeidskurs oppfølging høsten 2019	1 000	3 400	24	4
NDF Oslo DF	Økt samfunnskunnskap 2019	0	3 360	24	4
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 1 C høsten 2019	0	3 360	24	3
NDF Oslo DF	Tegnspråkkurs nivå 2 Vinteren 2019	0	750	24	8
NDF Sogn og Fjordane	Tilrettelagt guidet tur til Stadt for døvblinde	3 965	5 565	16	9
NDF Stavanger DS	Maler kurs	12 896	14 896	20	7
NDF Troms DF	Hvordan å leve med døvblindhet?	35 000	37 100	15	15
NDF Troms DF	Hvordan håndtere når slag ved hjerne og hjerte kommer?	45 000	46 600	16	15
NDF Tromsø DF	Organisasjonskurs	55 000	56 500	15	14
NDF Tromsø DF	Organisasjonskurs i styrearbeid	4 000	6 300	23	9
NDF Trondheim DF	Tegnspråkkurs nivå 1	0	400	24	9
NDF Trondheim DF	Tegnspråk nivå 2	0	1 000	24	4
NDF Trondheim DF	Teater Eureka 15 år	1 400	10 300	89	7
NDF Trondheim DF	Teaterkurs, The Flintstones feirer jul	0	13 440	96	7
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Trim kurs 2019 del 1	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Mestring, kunnskap, nettverk 2019 del 2	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Praha - Kulturhistorisk studietur, Humanistiske, tros- og livssyns Historie 2019	0	5 000	50	7
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Trim kurs 2019 del 2	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Mestring, kunnskap og nettverk 2019 DEL 2	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Mestring, kunnskap og nettverk 2019 DEL 4	0	4 200	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Miami - Kulturhistorisk studietur, Humanistiske, tros- og livssyns Historie 2019	0	6 100	61	24
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Mestring, kunnskap og nettverk 2019 DEL 3	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Trim kurs 2019 del 3	0	3 000	30	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Girshode med sylte og hjemmelaget pølse 2019	3 000	5 800	20	10
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Opplæring i styrearbeid	0	5 000	50	3
NDF Ålesund Døves Aktivitetsklubb	Klartekurs 2019	10 803	13 603	28	5
TOTALSUM		438 535	746 260	2994	615

Tegnspråktolket teater

Norges Døveforbund mottar statstilskudd til kulturarbeid og språkpolitisk arbeid under statsbudsjettets kap. 325 Allmenne kulturformål, post 78 Ymse faste tiltak, Kulturdepartementet.

I alt ble 14 teaterforestillinger tegnspråktolket på forskjellige teatre i Norge. Tilbudet begynner nå bli så godt kjent blant døve og hørselshemmede, at etterspørselen etter tegnspråktolkede teaterforestillinger øker for hvert år.

Døve og hørselshemmede har ikke de samme kulturtilbudene på sitt språk, som majoriteten i samfunnet har. Vi må derfor organisere egne tilbud, og tilskuddet fra Kulturdepartementet er et viktig grunnlag for dette tilbudet.

Tilbud og etterspørsel av tegnspråktolket teater er som regel størst på de mest befolkede stedene som døve og hørselshemmede bor på, som det sees ut fra tabellen. Geografisk sett er det ikke mange døve/hørselshemmede som bor i sør og nord.

TEGNSPRÅKTOLKEDE FORESTILLINGER	STED	DATO
Lykkeliten	Nationaltheatret, Oslo	15. januar 2019
Folk og røvere i Kardemomme by	DNS Bergen	22. mars 2019
Utlendingen	Ål Kulturhus	10. april 2019
Nå er du Gud igjen	Teater Manu, Oslo	13. juni 2019
eg er kolibri	Teater Manu, Oslo	17. juni 2019
Jakten på nyrestein	Frognerparken, Oslo	25. juni 2019
Kaptein Sabeltann	Dyreparken i Kristiansand	9., 13. og 16. juli 2019
Putti-Plutti-Pott	Trondheim	16. november 2019
Putti-Plutti-Pott	Stavanger	24. november 2019
Putti-Plutti-Pott	Bergen	29. november 2019
Putti-Plutti-Pott	Sandefjord	9. desember 2019
Harper Regan	Nationaltheatret, Oslo	12. desember 2019

Prosjekter

Bufdir

Norges Døveforbund fikk tildelt et mindre tilskudd fra Bufdir for å lage et dokument som skal vise hvordan det faktisk står til for eldre døve i Norge. Den opprinnelige søknaden i 2018 var «tilskudd til tiltak til å bedre levekårene og livskvaliteten til mennesker med nedsatt funksjonsevne – Eldreveileder til døve eldre over 60 år».

Bufdir fordelte resterende tilskuddsmidler for tilskuddsordningen i 2018 og hadde gjenstående midler etter at klagebehandlingen for tilskuddsordningen var over, så vi fikk beskjed sent i 2018. Vi fikk utsatt prosjektet til kalenderåret 2019.

Styringa av prosjektet stod lenge uten en prosjektleder, før Arash Bagharzadeh omsider sa ja til å være prosjektleder for dette prosjektet. Ettersom Arash tok over et godt stykke inne i prosjektåret, måtte det foretas endringer i prosjektets tiltaksplan, og det ble derfor satt som mål å få laget et informasjonsdokument om tilstanden til eldre døve over 60 år. Til dette har Arash besøkt og intervjuet en rekke døve eldre og andre personer som jobber med døve eldre i flere av landets store byer, inkludert Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Informasjonsdokumentet skal, så langt det er mulig, bidra til å få en oversikt over eksisterende tilbud på tegnspråk som døve over 60 år har i Norge, i tillegg til å fremheve en rekke utfordringer tilknyttet dette. Dokumentet kan fungere som et nyttig startbrett til videre forskning og nye prosjekter som tar for seg behovet for eldreveileder for døve over 60 år.

Stiftelsen Dam

Som medlem i Stiftelsen Dam (tidligere ExtraStiftelsen, navneendring skjedde i mai 2019) får Norges Døveforbund prosjektmidler til å gjennomføre viktige tiltak som er i tråd med forbundets handlingsplan og for tegnspråkmiljøets

allmenne velferd. Stiftelsen Dam har forstått viktigheten av vårt arbeid med å fremme tegnspråk og utfordringene døve og hørselshemmede møter i lys av samfunnsendringer innen språk, kultur, utdanning og teknologi. Disse prosjektene omslutter et vidt spenn av interessepolitiske temaer som NDF jobber aktivt med for å bedre døve og hørselshemmedes hverdag.

I 2019 fikk NDF totalt 8,63 millioner kroner i prosjektmidler, en liten nedgang fra 8,94 millioner som ble tildelt i 2018. Det ble iverksatt 10 nye prosjekter, og åtte flerårige prosjekter fikk støtte i 2019.

Følgende seks prosjekter ble avsluttet i 2019:

1. Døv på arbeidsplassen, hva gjør jeg?

Målsettingen for prosjektet var å lage en informasjonsfilmpakke om hvordan det fungerer med døv/hørselshemmet arbeidstaker på en arbeidsplass. Målgruppen er døve/hørselshemmede, arbeidsgivere, hørende kollegaer og offentlige instanser. Filmen har blitt publisert gratis på tegn.tv, og videre planer går ut på at filmen fortsatt skal være til nytte for målgruppen ved for eksempel at filmen blir brukt på kurs eller informasjonsmøter.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/dov-pa-arbeidsplassen-hva-gjor-jeg>

2. Dansekurs og dansefest for døve

Norsk senter for folkemusikk og folkedans (Sff) i samarbeid med Norsk Døvemuseum, med kompetanse på henholdsvis norsk folkedans og dansetradisjoner og døve og tegnspråk, søkte våren 2017 om et samarbeidsprosjekt i metodeutvikling for instruksjon i tradisjonsdans for døve i Trondheim. Prosjektet hadde som mål å åpne opp for at døve

også kan ta del i dans som kulturaktivitet. Døve har nå fått egne danseinstruktører som kan reise rundt i Norge og ha dansekurs for andre døve og være en inngangsport inn i dans som fritidskulturaktivitet.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/dansekurs-og-dan-sefest-for-dove>

3. Tegnspråkfadder

Bakgrunnen for prosjektet er et oppdrag fra Nasjonal behandlingstjeneste for hørsel og psykisk helse. Oppdraget går ut på å gi hørselshemmede og døve et likeverdig tilbud som hørende har, til en tredjelinjetjeneste i psykisk helse. Målet er at alle ansatte skal kunne behandle sine pasienter på det språket pasienten ønsker.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/tegnsprakfadder>

4. Tegnråd i Troms og Finnmark

Målet for prosjektet var å kartlegge behov og skissere en løsning for rådgivningstjeneste for tegnspråklige i Troms og Finnmark, i dialog med fylkeskommunen/kommunene, andre rådgivningskontorer (Oslo, Bergen, Trondheim), andre døveforeninger med erfaring med opprettelse av rådgivningskontorer, NDF og relaterte interesseorganisasjoner (FNDB, LSHDB, HLF, CODA-Norge, foreldreutvalg/foreldrelag m.fl.), samt samarbeide med fylkeskommunen om å etablere en rådgivningstjeneste.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/tegnrad-i-troms-og-finnmark>

5. Studenthåndbok for døve

Døve studenter opplever ofte utfordringer og hindringer i studiehverdagen tilknyttet sin hørsel. Døve i Høyere Utdanning (DiHU) har i samarbeid med NDF og NDFU laget en håndbok som døve studenter kan få godt utbytte av slik at de får en bedre studenthverdag.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/studenthandbok-for-dove>

6. Manu stjerneskudd

Det finnes ikke noe teatertilbud i Norden for døve og hørselshemmede ungdommer, der de kan utvikle seg og starte en teaterkarriere. Teater Manu har fått midler til et talentprogram som har fått navnet Manu stjerneskudd. Med midler fra Stiftelsen Dam gjennomførte Teater Manu også et sideprosjekt der døve/hørselshemmede ungdommene holdt teaterworkshop for døve/hørselshemmede barn.

Les mer om prosjektet her:

<https://www.dam.no/prosjekter/manu-stjerneskudd>

Tildeling: Vår 2019

1. Barnesanger på tegnspråk
2. Barseltreff på tegnspråk
3. Tegnspråklig vernepleierutdanning

Prosjektene har fått en samlet bevilgning på 1 473 000 kr for disse i 2019 *.

Tildeling: Høst 2019

1. Dårlig hørsel, god seksuell helse
2. Helsefremmende Escape Room
3. Hjelp! Barnet mitt hører ikke 2.0
4. Landsdekkende lavterskeltilbud for tegnspråk-kopplæring
5. Lynkurs om eldre døve for helsepersonell
6. Mythbusters for døve
7. Trafikkopplæring på tegnspråk

Prosjektene har fått en samlet bevilgning på 3 763 000 kroner for disse i 2019 *.

** Tallene viser bare bevilgning i 2019, men flere av prosjektene er flerårig og får mer i tilskudd senere.*

Media og kommunikasjon

I april 2019 ble Linda Kvaksrud Hansen ansatt som kommunikasjonsrådgiver og redaktør. Hun har ansvaret for å kommunisere ut til våre medlemmer og interessenter. I 2019 opprettet Linda en Instagram-konto for Norges Døveforbund. Sammen med medlemsansvarlige ble de også enige om å endre fra medlemskort i plast til digitalt medlemskort i appen JOYN.

Norges Døveforbund er aktiv på Facebook, Instagram, JOYN og oppdaterer en gang innimellom på Twitter.

Nettside

Norges Døveforbund har en egen nettside, www.doveforbundet.no. Siden oppdateres med nyheter ukentlig og inneholder statiske sider som skal informere både våre medlemmer og interessenter om hva Norges Døveforbund jobber med.

Facebook

Norges Døveforbund er på Facebook og der deler vi både interne og eksterne nyheter. Vi deler artikler fra andre, primært artikler som er relevant til Norges Døveforbunds kamper og hjertesaker, samt deling for å synliggjøre tilbud og arrangementer hos våre stiftelser, som Teater Manu, Døves Media og Ål Folkehøyskole og kurssenter for døve.

Norges Døveforbund har rundt 7090 følgere på Facebook per 31.12.2019.

Instagram

Her deler vi korte nyheter og litt mer uformelle arrangementer som f.eks. Kick-off, jobbturer, medlemsfordeler, påminnelser om eksempelvis Døves Kulturdager. Vi ønsker å nå en yngre målgruppe.

Kontoen ble opprettet i 2019, og innen 31.12.2019 fikk vi over 700 følgere på Instagram.

JOYN

JOYN er en app som gir våre medlemmer tilgang til eget medlemskort i digital form. Den erstatter medlemskort i plast eller papp og reduserer ekstraarbeid og utgifter for Norges Døveforbund. Medlemskortet i JOYN er også mer enn bare et medlemskort.

Kommunikasjonsrådgiver kan sende ut meldinger til våre medlemmer. Ifølge JOYN (LINK Mobility Group) har Norges Døveforbund veldig aktive medlemmer. Vi har blitt brukt som referanse for et idrettslag som vurderte å bli JOYN-partner.

I desember fikk vi også delta i JOYNs julekalender og hadde to luker med spørsmål og premiegaver. Vi fikk totalt fire vinnere som ble medlemmer hos Norges Døveforbund.

I løpet av 2019 har over 700 medlemmer lastet ned JOYN.

Planen videre

Vi ønsker å ha mer fokus på Twitter i tillegg til andre sosiale plattformer for å nå fram til andre målgrupper. Kommunikasjonsrådgiver ønsker også å fokusere på nyhetsbrev. Hvem som helst kan abonnere på vårt nyhetsbrev, og på denne måten håper vi å kunne nå ut til flere, også til de som ikke er medlemmer, men som ønsker å vite mer om hva Norges Døveforbund gjør.

Norges Døveforbunds Ungdom

Norges Døveforbunds Ungdom (NDFU) er et utvalg under Norges Døveforbund med eget styre og egen drift. Målgruppen er døve/hørselshemmede barn og unge i alderen 0–30 år. Videre har NDFU et ansvar for å ivareta tilbud til denne målgruppen. NDFU driver årlige arrangementer, interessepolitisk arbeid og samarbeider med lokallagene.

NDFU jobber med å

- ivareta døve og hørselshemmede barn og unges tilbud.
- se til at det blir arrangert ulike tilbud til alle aldersgrupper i form av leir, konkurranser, seminar og kurs.
- arbeide med interessepolitiske spørsmål knyttet til barn og unge som skolespørsmål, studiespørsmål, tolkespørsmål og rettigheter innenfor fritid- og arbeidsliv.
- sikre deltagelse og samfunnsmessig likestilling.

Styret 2018/2019

NDFU velges leder for hvert år, styremedlemmer for to år og vara for et år.

31. desember 2018 – 27. oktober 2019:

- Lubna Mehdi (**leder**)
- Matthijs Terpstra (**nestleder**)
- Federico Gianasso
- Caisanne Lund
- Marius Forsberg
- Akbar Yaqubi
- Charlotte J. Vågen

28. oktober 2019 – :

- Sondre Uteng Olsen (**leder**)
- Caisanne Lund (**nestleder**)
- Lasse Furnes
- Katie Kåsa Moriggi
- Marius Forsberg

Varamedlemmer

Vedtatt å fjernes 27.10.19

Medlemmer

Per 31. desember 2019 hadde Norges Døveforbunds Ungdom 353 medlemmer.

Styremøter

Norges Døveforbunds Ungdom har hatt 4 styremøter og behandlet 34 saker.

Dette har skjedd

- **GetOrganized** har gjennomført tre seminarer i løpet av 2019 med fokus på organisasjonsarbeid og utveksling av erfaring. Seminarene tok plass i Ålesund og Stavanger. Mange deltakere har vært fornøyd med seminarene.
- **Sommerleir** har blitt gjennomført for 15. gang, med mange fornøyde barn.
- **Nordisk barneleir** ble gjennomført på Ål med deltagere fra Danmark, Sverige og Norge. Leirens tema var natur og miljø, som er et dagsaktuelt og viktig tema.
- **Styresammensetningen** ble vedtatt endret under årsmøtet 27.10.19, der vara-medlemmene fjernes. Styret går fra å bestå av 7 til 5 medlemmer. Det må være minst tre for å være vedtaksdyktig.

Prosjekter

- **GetOrganized** fikk støtte gjennom LNU Aktivitetsstøtta og Jannicke Kvitvær ble ansatt som prosjektleder
- **Hverdagsdøv** er et prosjekt hos NDFU som er støttet gjennom Stiftelsen Dam (tidligere ExtraStiftelsen)
- **#JegErHer**: 14. november lanserte NDFU og Redd Barna den andre tegnspråklige filmen i serien #JegErHer, en film om overgrep, på tegnspråk. Denne er laget med Redd Barna og Døves Media. Det er utrolig viktig at all informasjon om grensesetting og seksuelle overgrep blir gjort tilgjengelige på tegnspråk, slik at døve barn og unge får muligheten til å få kunnskap på lik linje med alle andre

Underkomiteer

Leirkomit 

Det prøves ut en ny leirorganisering med ansatt leirsjef som får lønn. Ungdomskonsulent Helene H. S  le var leirsjef for sommerleir. Lasse Skjerset Furnes og Katie Moriggi er kontaktpersoner fra styret ang  ende leir fra 27.10.19.

Seminarkomit 

Vi fikk midler til GetOrganized-prosjektet. Jannicke Kvit  r ble engasjert som prosjektleder. Det ble arrangert tre seminarer.

Internasjonalkomit 

Hensikten med internasjonalkomite er    delta i internasjonale d  veorganisasjoner, slikt som D  ves Nordiske Ungdomsr  d (DNUR), European Union of the Deaf Youth (EUDY) og World Federation of the Deaf YoutSection (WFDYS). Det er for    f   impulser fra andre d  veorganisasjoner i andre land og for    diskutere interessepolitiske saker p   internasjonalt plan.

Til og med 27.10.19:

Ungdomskonsulent Helene S  le og Charlotte V  gen.

Fra og med 28.10.19:

Marius Forsberg og Lasse Skjerset Furnes.

Vinterkomit 

Vinterlekene ble gjennomf  rt 8.–10. mars. Marius Forsberg var tilstede som NDFUs representant.

Mediekomit 

Caisanne Lund og Katie Moriggi.

Arrangementer

- 8.–10. mars ble vinterlekene arrangert for niende gang. Helgen ble gjennomført på Ål med 44 deltakere og 16 ledere fra hele Norge.
- Sommerleiren ble gjennomført for femtende gang på Ål 1.–5. juli.

Sommerleir på Ål, fra 1.–5. juli.

- Norge var vertsland for Nordisk barneleir 2019 og leiren ble arrangert på Ål 7.–12. juni, med deltagere fra Sverige, Finland og Norge.
- GetOrganized gjennomførte tre seminarer, et i Oslo, et i Ålesund og et i Stavanger. Det har vært godt oppmøte på seminarene, hvor temaene på seminarene har vært organisasjonsarbeid og erfaringsutveksling.

Representasjoner

Faste

- Katie Kåsa Moriggi har fra 22.09.19 vært NDFUs representant i forbundsstyret i perioden 2019–2022, med Caisanne Lund som vara. Frem til 22.09.19 var Marius Forsberg NDFUs representant.
- **Ungdomsrepresentant tolkeutvalget:**
Marte Kvinnegard har fungert denne styreperioden.
- **Ungdomsrepresentant arbeidslivs-utvalget:**
Marius Forsberg har fungert denne styreperioden.
- **Statpeds ungdomspanel:**
Charlotte Vågen har vært NDFUs representant i denne styreperioden.

Nasjonalt

18.–20. januar

NDFU og Skeiv Ungdom arrangerte samlingen «Rullende regnbuer». Tegnspråktolker og noen medlemmer i NDFU var til stede for å lære nye ting om det å være skeiv og om å ha nedsatt funksjons- evne.

8.–10. mars

Vinterlekene 2019 ble gjennomført på Ål med 44 deltakere og 16 ledere.

15.–17. mars

GetOrganized – første seminar ble gjennomført i Oslo.

10. april

Ungdomskonsulent Helene H. Sæle besøkte Handikapforbundets Ungdommer og sjekket ut deres nye funktisbibliotek der man kan låne bøker, TV-serier, spill osv. om alt mulig rundt funksjonshemming, seksualitet, diskriminering og mye annet.

12.–13. juni

Ungdomskonsulent Helene Sæle og Marte Kvinnegard, Imran Khan, Kristian Rugseth og Aksel Bjørke fra DiHU deltok på konferansen «How Sign Language Matters», arrangert av OsloMet.

22. juni

Skeive tegn og NDFU deltok i Pride Paraden i Oslo.

1.–5. juli

Sommerleir på Ål. Gjennomført for 15. gang.

20.–22. september

GetOrganized – andre seminar ble gjennomført i Ålesund.

23. september

Den internasjonale tegnspråkdagen ble markert med en video hvor styret forteller om hva tegnspråk betyr for dem.

2. oktober

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) lanserte sitt nye, oppdaterte materiell for Trygg Organisasjon. NDFU var med i prosessen og delte av sine erfaringer gjennom utviklingen av materialet. Styreleder Lubna Mehdi og ungdomskonsulent Helene Sæle var invitert til panelsamtale.

25.–27. oktober

GetOrganized – tredje seminar gjennomføres i Stavanger

27. oktober

Årsmøte NDFU i Stavanger.

Internasjonalt

14.–15. februar

DNUR-møte på Island, Charlotte Vågen og ungdomskonsulent Helene Sæle deltok.

8.–11. mai

Lasse Skjerset Furnes og Marius Forsberg var i Ghent på EUDYs generalforsamling.

7.–12. juli

Nordisk barneleir 2019 arrangert på Ål med deltagere fra Sverige, Danmark og Norge.

14.–20. juli

Fire deltagere fra Norge deltok på WFDYS verdensleir i Paris.

21.–22. juli

WFDYS Generalforsamling: Ungdomskonsulent Helene Sæle og styremedlem Charlotte Jøsang Vågen var representert.

6.–8. september

Marius og Charlotte deltok på Youth Worker Seminar i Tallinn. Seminaret hadde fokus på arbeidsliv blant døve og hørselshemmede ungdommer fra 18-30 år i Europa.

11.–13. oktober

Nordisk Ungdomsseminar i Malmø for døve og hørselshemmede deltakere fra 18-30 år. 6 deltagere fra Norge pluss ungdomskonsulent Helene Sæle deltok på seminaret.

Sluttord

– Petter Noddeland, generalsekretær –

2019 var mitt første hele år som generalsekretær. Året fikk en brakstart på oppvekstfeltet og med språkloven.

Vi fikk ny kommunikasjonsrådgiver, Linda K. Hansen, i april 2019. Det at vi har egen kommunikasjonsrådgiver er nytt. Tidligere hadde vi kun redaktør til Døves Tidsskrift, og nå har vi en som tar seg av all kommunikasjonen vår – alt fra Døves Tidsskrift, sosiale medier, nettsiden vår og andre kanaler. Det er for meg veldig viktig for da kan vi ha en tydelig og entydig profil utad.

Landsmøtet i Stjørdal 31. mai – 2. juni var banebrytende, da store deler av forbundets vedtekter ble endret. Blant annet var det slutt på vedtektkomite og billagrevisor. Nå har vi kontrollkomite som tar seg av begge to. Medlemskontingenten gikk ned og vi håper at det appellerer til flere medlemmer.

En av tingene som det nye forbundsstyret har besluttet, er at NDF skal ha færre utvalg. Dette er en utvikling som jeg tror er riktig. Vi har nå flere mindre arbeidsgrupper som jobber direkte mot punkter i handlingsplanen vår.

Året avsluttes med flere interessepolitiske seire som stimuleringsordningen, språkloven og egen tegnspråkavdeling i Statped. Det er saker som NDF har jobbet lenge med.

Økonomien har vært en stor utfordring. Tilskuddet fra Bufdir har blitt redusert med ca 300.000 kr. per år, noe det har gjort en stund allerede. På få år har vi fått 1 million kroner mindre i tilskudd. Dette førte til at administrasjonen måtte slankes i 2019. Men på tampen av 2019, da jeg hadde juleferie, dukket det opp en veldig etterlengtet nyhet. Vi fikk 2 millioner kr. ekstra fra Norsk Tipping sine tippemidler. Det blir trolig en fast sum som vi vil få hvert år. Det vil gi NDF det pusterommet vi trenger og muligheten til å vokse. Nå kan vi tenke på vekst i stedet for kutt.

Det er meget gledelig!

NORGES DØVEFORBUND
GRENSEN 9, 0159 OSLO

ORG. NR. 974 252 708